

آشنایی با اداره امور آزمایشگاه های کاشان

رئیس اداره امور آزمایشگاه های همدان:

اقتصاد آزمایشگاه،

موضوعی است که با جدیت پیگیر آن هستیم

کاشان دارای جمعیتی بالغ بر سیصد صد هزار نفر بوده که در بین دامنه کوه کرکس و دشت کویر آران سکنی دارند و در رده یازدهمین شهر صنعتی ایران قرار می گیرد که دلیل آن وجود کارخانجات فرش ماشینی (بیش از یکصد کارخانه)، کارخانه تولید ورق گالوانیزه و کارخانجات تولید قطعات خودرو و مونتاژ است. قدمت صنایع نساجی در این شهر به تولیدات شعرافی شامل مخمل بافی، زربافی و حریربافی برمی گردد که هم اکنون بیش از چند هزار نفر در کارخانجات نساجی مشغول به کار است. شهرت این شهر بیشتر به واسطه گلاب و فرش آن است. از محصولات کشاورزی آن

می توان به انواع غلات و میوه های فصلی اشاره کرد. آثار تاریخی و دیدنی فراوانی در این شهر وجود دارد که از آن میان می توان به باغ فین، مسجد و مدرسه آقابرگ، خانه عامری ها، خانه عباسی ها، خانه طباطبایی، خانه بروجردی، حمام سلطان امیراحمد اشاره کرد. کاشان به علت واقع بودن بر سر راه های تجارتي و ارتباطی در تمامی ادوار، از اهمیت ویژه ای برخوردار بوده است. زمانی در کنار جاده ابریشم واقع بوده و در رونق و آبادانی شهر سهم به سزایی داشته است و در حال حاضر نیز بر سر شاهراه ارتباطی بسیار مهمی قرار دارد که پایتخت را به شهرهای جنوبی کشور ارتباط می دهد. این شاهراه، کاشان را از طرفی به قم و تهران و از طرفی دیگر به شهرهای جنوبی کشور همچون نائین، یزد، کرمان، بندرعباس و ... مربوط می سازد.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کاشان، یکی از دستاوردهای دهه اول انقلاب است که بر مبنای مصوبه شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی کشور در سال ۱۳۶۵، به عنوان دانشکده علوم پزشکی تاسیس شد. در بهمن ماه همان سال، دانشگاه با حدود ۲۰ عضو هیات علمی و بالغ بر ۲۵۰ دانشجو در رشته های پزشکی و پرستاری، عملا فعالیت خود را آغاز کرد. از آن سال به بعد، مرتب به کیفیت و کمیت دانشجویان پذیرفته شده افزوده شد و به موازات آن، زمینه های فعالیت آموزشی دانشگاه آن چنان گسترش یافت که در سال ۱۳۷۲، نشان دانشگاه به آن تعلق گرفت و در سال ۱۳۹۲ به جرگه دانشگاه های تیپ یک کشور وارد شد. در حال حاضر این دانشگاه، شهرستان های کاشان و آران و بیدگل را تحت پوشش خود دارد و ارائه خدمات گوناگون و گسترده سلامت، توسط هفت معاونت دانشگاه صورت می پذیرد.

مرتضی سلیمان عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کاشان است و هم اکنون وظیفه سرپرستی اداره امور آزمایشگاه ها و مدیریت گروه علوم آزمایشگاهی را به عهده دارد. وی دانش آموخته کارشناسی علوم آزمایشگاهی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی در رشته هماتولوژی آزمایشگاهی و بانک خون است. از سال ۱۳۸۱ تاکنون در دانشگاه علوم پزشکی کاشان به تدریس برخی از واحدهای درسی از جمله خونشناسی، انتقال خون، اصول و روش های کنترل کیفی در آزمایشگاه اشتغال داشته است. در ادامه با وی و فعالیت های این اداره بیشتر آشنا می شویم.

● در آغاز، خواهشمند است درباره‌ی کار ویژه‌ی اداره امور آزمایشگاه‌ها توضیح دهید؟

ضمن تشکر از شما و همکاران محترمان در مجله تشخیص آزمایشگاهی که این فرصت را در اختیار اداره امور آزمایشگاه‌های دانشگاه علوم پزشکی کاشان قرار داده‌اید. رسالت اداره امور آزمایشگاه‌های دانشگاه عبارت است از بررسی الزامات و استانداردهای مورد نیاز جهت صدور پروانه تاسیس و بهره برداری از آزمایشگاه‌های تشخیص طبی و همچنین بازرسی منظم از آزمایشگاه‌های دارای پروانه جهت حصول اطمینان از استمرار کیفیت در فعالیت آنهاست. درعین حال این اداره مجری سیاست‌های نهادهای بالادستی در وزارت بهداشت در سطح مجموعه آزمایشگاه‌های تحت پوشش است.

◆ **اداره امور آزمایشگاه دانشگاه شما زیر نظر ریاست دانشگاه فعالیت دارد یا معاونت؟**
اداره امور آزمایشگاه علوم پزشکی کاشان زیر مجموعه‌ای از معاونت درمان دانشگاه است.

◆ **آیا مدیریت تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه به عهده این اداره است همان‌طور که مدیریت تجهیزات پزشکی توسط اداره تجهیزات پزشکی صورت می‌گیرد؟**
مدیریت تجهیزات آزمایشگاهی طبیعتاً در سطوح مختلف می‌بایست توسط مصرف‌کنندگان تجهیزات و همین‌طور کارشناسان فنی مربوطه صورت گیرد. لذا مدیریت تجهیزات آزمایشگاهی در دانشگاه ما بر اساس تعاملی که بین واحد‌های آزمایشگاهی، اداره امور آزمایشگاه‌ها و اداره تجهیزات پزشکی وجود دارد صورت می‌گیرد.

◆ **چند نفر پرسنل دارید و وظایف هر بخش چیست؟**
یک نفر کارشناس بازرسی که وظیفه‌ی وی اجرای

بازرسی و ممیزی و تهیه گزارش آن از آزمایشگاه‌های تحت پوشش دانشگاه است. خوشبختانه کارشناس بازرسی اداره امور آزمایشگاه‌ها، طی چندین دوره آموزش ممیزی که توسط آزمایشگاه مرجع سلامت برگزار شده، به مهارت و تجربه لازم برای ایفای این نقش دستیافته است. علاوه بر کارشناس بازرسی که به طور دایم در اداره امور آزمایشگاه‌ها مستقر هست، این اداره از کمک پرسنل دیگری که شاغل در واحدهای آزمایشگاهی بوده و دوره‌های آموزش ممیزی را گذرانده‌اند بهره‌مند بوده است. علاوه بر این، یک نفر کارشناس کنترل کیفی نیز با این اداره همکاری می‌کند. البته ایشان به همراه یک نفر کارشناس فنی آزمایشگاه در آزمایشگاه مرجع دانشگاهی مستقر بوده و به طور منظم نسبت به اجرای کنترل کیفی خارجی در آزمایشگاه‌های تحت پوشش اقدام می‌نمایند. آزمایشگاه مرجع دانشگاهی تحت نظر اداره امور آزمایشگاه‌ها فعالیت کرده و علاوه بر کنترل کیفی خارجی، به لحاظ علمی و فنی کمک‌های لازم را به آزمایشگاه‌های تحت پوشش ارائه می‌کند. به طور مثال تهیه سوش‌های استاندارد باکتریایی و ارسال آنها به آزمایشگاه‌های تحت پوشش از فعالیت‌های این آزمایشگاه است. علاوه بر این برخی از آزمایش‌های تشخیصی اختصاصی نیز در آزمایشگاه مرجع دانشگاهی انجام می‌شود.

هم در کنار متخصصان آزمایشگاه به عنوان مدرس در کارگاه های آموزشی استفاده شده است.

◆ نحوه نظارت بر مدیریت نگهداشت تجهیزات آزمایشگاهی در مراکز تابعه به چه صورت است؟

پیشتر در بخش دولتی در این مورد اقدامات محدودی انجام می شد اما بعد از اعلام سنجه های اعتبار بخشی بیمارستان ها که امتیاز آزمایشگاه ها در آن افزایش یافت، بیمارستان های دولتی علی رغم محدودیت های مالی که با آن مواجهند توجه بیشتری را به تجهیزات آزمایشگاهی معطوف کردند و اداره امور آزمایشگاه ها نیز در بازرسی های دوره ای خود به این امر توجه ویژه ای دارد. بر اساس سنجه های فوق، آزمایشگاه های تشخیص طبی موظف به ارائه مستندات می هستند که نشان دهد تجهیزات مورد استفاده آنها به طور منظم و دوره ای سرویس و کالیبره می شود، همچنین وجود مستندات که حاکی از وجود قابلیت کشف خطا در آزمایشگاه باشد ضروری است. خوشبختانه طی چند سال گذشته این اداره به واسطه ترکیبی از تدابیر آموزشی و بازرسی و تشویقی در جهت استقرار فرایندهای تضمین کیفیت در آزمایشگاه ها تلاش موثری داشته است، به طوری که هم اکنون بهره گیری از سیستم کیفیت تبدیل به یک فرهنگ کاری رایج در آزمایشگاه ها شده است. همانطور که اطلاع دارید کنترل کیفی خارجی در حال حاضر به صورت سه دوره در سال توسط انجمن های مورد تایید آزمایشگاه مرجع سلامت برگزار شده و نتایج آن به آزمایشگاهها اعلام می شود، اما اداره امور آزمایشگاه های کاشان به این مورد اکتفا نکرده و دوره های ارزیابی خارجی در بخش دولتی و خصوصی را توسط آزمایشگاه مرجع دانشگاهی اجرا می کند.

◆ آیا اداره امور آزمایشگاه ها در سیاست گذاری های کلان تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه نقش محوری دارد؟

با توجه به محدودیت بودجه ای که برای تهیه تجهیزات مورد نیاز آزمایشگاه ها وجود دارد، تلاش اداره امور آزمایشگاه ها بر این است که تصمیمات درست و به جایی در خصوص تجهیزات آزمایشگاهی گرفته شود به طوری که موجب بیشترین اثر بخشی در کمیت و کیفیت و همچنین پایداری خدمات در شبکه آزمایشگاهی تحت پوشش شود. البته رسیدن به این هدف، نیازمند تعامل مناسب با واحدهای آزمایشگاهی و مدیریت دانشگاه است که خوشبختانه در دانشگاه ما این تعامل در حد مطلوبی قرار دارد.

◆ از فعالیت های علمی این اداره برایمان بگویید؟

اداره امور آزمایشگاه ها بر اساس نیازسنجی که در اولین جلسه سالیانه سوپروایزرهای آزمایشگاه ها ارائه می شود اقدام به اخذ مجوز آموزش ضمن خدمت برای کارکنان آزمایشگاه ها به مدت ۷۰ ساعت می کند. این آموزش ها در بخش های مختلف آزمایشگاه بوده و سعی بر آن است که به صورت هدفمند و تاثیر گذار اجرا شود. در راستای ارتقاء ارتباط بالین و آزمایشگاه در سال های اخیر، از پزشکان متخصص

◆ چه چالش‌هایی برای انجام منسجم و قدرتمند فرآیندهای مدیریت تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه وجود دارد و راهکارهای پیشنهادی چیست؟

شاید بتوان با اطمینان گفت که در طی سال‌های اخیر، نقش آزمایشگاه‌ها در سیستم سلامت به شدت ارتقا یافته است. امروزه ارزش بالای اطلاعات آزمایشگاهی در تشخیص و پیگیری درمان بیماری‌ها غیر قابل انکار است. فن‌آوری‌های مدرن وارد آزمایشگاه شده، همین‌طور داده‌های آزمایشگاهی آنچنان متنوع و زیاد شده‌اند که تفسیر برخی از آن‌ها تنها به وسیله متخصصان مربوطه میسر است. با توجه به این تحولات انتظار طبیعی این است که خدمات آزمایشگاهی ما به صورت کمی و کیفی گسترش یابد تا بتواند پاسخگوی نیاز نظام سلامت کشور باشد. در این راستا نقش اداره امور آزمایشگاه‌ها در سطح دانشگاه می‌تواند این باشد که معرفی دقیق و مناسبی از جایگاه آزمایشگاه با کیفیت

در نظام خدمات سلامت ارائه کرده و به طور پیوسته پیگر تامین ساز و کار لازم برای تحقق آن باشد. در اغلب کشورها تهیه امکانات و تجهیزات آزمایشگاهی بدلیل فن‌آوری بالایی که در تولیدشان به کار می‌رود آسان نیست، لذا یک شبکه آزمایشگاهی برای تامین آنها نیازمند پایه‌های قوی اقتصادی است. اقتصاد آزمایشگاه موضوعی است که ما با جدیت پیگیر آن هستیم و باور داریم که حتی آزمایشگاه‌های دولتی با اجرای سیستم بهره‌وری و مدیریت علمی، می‌توانند با اثبات مزیت اقتصادی فعالیت خود، به منابع مطمئن مالی جهت تامین تجهیزات و امکانات مورد نیاز دست یابند. خوشبختانه موضوع اقتصاد آزمایشگاه توسط آزمایشگاه مرجع سلامت نیز در قالب برنامه عملیاتی طرح تحول نظام سلامت در حوضه آزمایشگاه پیگیری می‌شود.

فرم اشتراک ماهنامه **نسخه‌ریزی سلامت** ۱۳۹۶

نام و نام خانوادگی: ..... رشته/تخصص: ..... کد ملی: .....
 نام محل کار: ..... مسئولیت: .....
 نشانی: .....
 کدپستی: ..... تلفن: ..... فاکس: .....
 موبایل: ..... ایمیل: .....

◆ تکمیل تمام موارد فوق الزامی است ◆

اشتراک یکساله (با پست عادی)	۱,۰۸۰,۰۰۰ ریال
اشتراک یکساله (با پست سفارشی)	۱,۲۰۰,۰۰۰ ریال
اشتراک ۶ ماهه (با پست عادی)	۵۰۰,۰۰۰ ریال
اشتراک ۶ ماهه (با پست سفارشی)	۶۰۰,۰۰۰ ریال

مبلغ اشتراک یکساله خارج از کشور با پست سفارشی ۳۶۰ دلار است.

لطفاً برای شروع یا تمدید اشتراک، رسید فیش واریزی را همراه با فرم تکمیل شده فوق به دفتر ماهنامه فاکس نمایید.

کارت بانک پاسارگاد به شماره کارت ۹۱۵۲-۴۰۷۲-۲۹۱۰-۵۰۲۲ و شماره حساب ۱-۱۲۰۸۴۲۳۴-۸۰۰۰-۲۰۶ به نام آقای محمود اصلانی
 ایمیل: matashkhis@gmail.com   نامبر: ۸۹۷۷۶۷۶۹   تلفن: ۰۹۱۲۷۳۳۳۴۰۷